

DE VLAAMSE MINISTER VAN Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft : - Ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering over de verdeling van de middelen van het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap voor niet rechtstreeks toegankelijke zorg en ondersteuning voor de jaren 2022 tot en met 2024

- Definitieve goedkeuring

De middelen uitbreidingsbeleid voor het jaar 2022, 2023 en 2024 die zijn voorzien voor de ondersteuning van personen met een handicap worden verdeeld over ondersteuning voor minderjarige personen met een handicap en ondersteuning voor meerderjarigen met een handicap.

1. SITUERING

De voorbije legislatuur werd voor meerderjarige personen met een handicap de persoonsvolgende financiering in Vlaanderen geïmplementeerd. Hiermee hebben we in Vlaanderen belangrijke stappen gezet in de realisatie van de principes van de VN-conventie betreffende de rechten van personen met een handicap.

Ook de huidige Vlaamse Regering wil resoluut verder werken aan de realisatie van deze principes. We bereiden hiertoe op basis van een gedegen evaluatie enkele bijstellingen voor aan het systeem van de persoonsvolgende financiering. Tevens willen we ook de ondersteuning van minderjarigen met een handicap persoonsvolgend maken.

Daarnaast heeft de Vlaamse Regering beslist om ook de komende jaren verder te investeren in ondersteuning voor personen met een handicap. Om hiervoor de nodige budgettaire ruimte te voorzien waren we genoodzaakt om waar mogelijk besparingsmaatregelen te nemen. De middelen die hierdoor vrijkomen zorgen voor bijkomende beleidsruimte en worden aangevuld met een aanzienlijke hoeveelheid bijkomende middelen. Deze beschikbare middelen zullen zo doelmatig mogelijk ingezet worden. Op deze manier willen we de mensen met een dringende vraag naar ondersteuning een realistisch perspectief bieden.

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

1. De belangrijkste doelstellingen van het beleid zijn:

- Verdere realisatie van de VN-conventie. We streven naar een verbeterde kwaliteit van leven voor personen met een handicap waarbij de regie in handen is van de persoon met een handicap en zijn netwerk en waarbij we verdere stappen zetten richting vraaggestuurde zorg en ondersteuning in een inclusieve samenleving.
- Terugdringen van de wachtlijst. Ondanks het voorziene budgettaire groeipad moeten we ook de komende jaren rekening houden met een groot aantal bijkomende vragen naar handicapspecifieke ondersteuning. Het nodige budget om aan al deze vragen te tegemoet te komen zal de vrijkomende middelen door uitstroom en uitbreidingsbeleid overstijgen. Het zal dus een uitdaging blijven om zo efficiënt mogelijk met de beschikbare middelen om te gaan. Hierbij houden we volgende principes voor ogen:
 - Streven naar gelijke budgetten voor gelijke zorgnoden
 - Bijkomende middelen inzetten waar ze maximaal een verschil maken
 - Meer mensen helpen met dezelfde middelen
 - Vereenvoudiging waar mogelijk
 - Meer middelen naar mensen en minder naar structuren.
 -

Enkel op deze manier kunnen we de ambitie realiseren om het aantal mensen dat dient te wachten op de nodige ondersteuning te beperken.

2. Beschikbare middelen voor de ondersteuning van personen met een handicap

Bij de Vlaamse regeringsonderhandelingen werd een meerjarenbegroting opgemaakt. Deze voorziet jaar na jaar een aanzienlijke groei van het budget voor ondersteuning van personen met een handicap..

Voorziene middelen uitbreidingsbeleid in de meerjarenbegroting

Jaar	Bijkomende middelen	Bijkomend recurrent
2020	€ 40.000.000	€ 40.000.000
2021	€ 30.000.000	€ 70.000.000
2022	€ 40.000.000	€ 110.000.000
2023	€ 60.000.000	€ 170.000.000
2024	€ 100.000.000	€ 270.000.000
Totaal	€ 270.000.000	-

Ter gelegenheid van de begrotingsbesprekingen voor het jaar 2021 werd het bovenstaand schema aangepast als volgt:

Jaar	Bijkomende middelen	Bijkomend recurrent
2020	€ 40.000.000	€ 40.000.000
2021	€ 230.000.000	€ 270.000.000
2022	€ 0	€ 270.000.000
2023	€ 0	€ 270.000.000
2024	€ 0	€ 270.000.000
Totaal	€ 270.000.000	-

Er werd dus beslist om - naast de 40 miljoen toegekend in 2020 – de resterende 230 miljoen aan uitbreidingsbeleid in deze legislatuur vervroegd ter beschikking te stellen vanaf 2021. Hiervan werd in 2021 reeds 45 miljoen rechtstreeks opgenomen in de werkingstoelage van het VAPH. Het saldo zal ter beschikking gesteld worden vanuit de Relanceprovisie.

De € 230.000.000 die beschikbaar is voor uitbreiding wordt als volgt verdeeld:

- Een voorafname van € 3.000.000, voornamelijk voor hulpmiddelen en voor de bijstandsorganisaties (ten gevolge van de stijging van het aantal leden voortvloeiend uit de groei van het aantal terbeschikkinggestelde budgetten); € 15.000.000 voor de inkanteling van internaten permanente openstelling (IPO) en de medische pedagogische instituten van het gemeenschapsonderwijs (MPIGO) in het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin. 85 % van de overige middelen of € 180.200.000 voor bijkomende persoonsvolgende budgetten (PVB) meerderjarigen en 15% van de overige middelen of € 31.800.000 voor minderjarigen in 2021

Naast bovenstaande middelen worden in de jaren 2022, 2023 en 2024 respectievelijk € 31.641.000; €15.519.302 en 7.683.302 hetzij een totaalbudget van € 55.843.604 toegevoegd aan de begroting van het VAPH. door overheveling van kredieten binnen het beleidsdomein. Deze middelen worden toegevoegd aan het budget voor persoonsvolgende budgetten meerderjarigen. Op deze manier garanderen we samen met de middelen die vrijkomen uit de uitstroom aan persoonsvolgende budgetten meerderjarigen dat er steeds voldoende middelen voorhanden zijn voor de automatische toekenningsgroepen.

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Het bijgaande ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering werd aangepast aan het wetgevingsadvies nr. 2022/99 van 18 maart 2022.

2. INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

Met voorliggend ontwerp van besluit worden de middelen uitbreidingsbeleid voor de ondersteuning van personen met een handicap voor de jaren 2021, 2022, 2022 en 2024 verdeeld over minderjarigen en meerderjarigen

Voor de stijgende vragen op het vlak van hulpmiddelen, alsook voor de verwachte stijging van de leden van de bijstandsorganisaties (afgeleide kost van de bijkomende terbeschikkingstellingen), wordt een voorafname op het UB gedaan ten belope van € 3.000.000.

Voor de meerkost die gepaard gaat met de inkanteling van de IPO's en MPIGO's in het beleidsdomein WVG wordt € 15.000.000 van de uitbreidingsmiddelen gereserveerd. Deze meerkost heeft te maken met een betere personeelsomkadering.

De resterende middelen uitbreidingsbeleid worden als volgt verdeeld:

- 15% voor de ondersteuning van minderjarige personen met een handicap;

- 85% voor de ondersteuning van meerderjarige personen met een handicap;

De verdeling van de middelen die op de begroting van het VAPH beschikbaar zijn voor de toekenning van persoonsvolgende budgetten over prioriteitengroepen wordt geregeld bij ministerieel besluit.

Het VAPH stelt de middelen vast die nodig zijn voor de automatische toekenningsgroepen.

B. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

Artikel 1 De bijkomende middelen die in de begroting van de jaren 2021, 2022, 2023 en 2024 zijn of zullen worden ingeschreven voor niet rechtstreeks toegankelijke zorg en ondersteuning van personen met een handicap worden na aftrek van een bedrag van 18.000.000 euro, als volgt verdeeld over minderjarige en meerderjarige personen met een handicap: 85 % wordt voorzien voor de niet rechtstreeks toegankelijke zorg en ondersteuning van meerderjarige personen met een handicap. De overige 15% is bestemd voor de niet rechtstreeks toegankelijke zorg en ondersteuning van minderjarige personen met een handicap.

De extra middelen die aan de begroting van het agentschap worden toegevoegd vanuit de beschikking binnen het beleidsdomein worden aangewend voor de terbeschikkingstelling van persoonsvolgende budgetten voor meerderjarigen. Deze budgetten worden specifiek voorzien omwille van de inschatting van de kostprijs van de automatische toekenningen die ca. 23 miljoen per jaar hoger uitvalt dan het budget dat vrijkomt door de uitstroom uit de persoonsvolgende budgetten, hoofdzakelijk ten gevolge van overlijden van de budgethouders.

Artikel 2 Het besluit heeft uitwerking met ingang van 1 januari 2022.

Artikel 3 behoeft geen commentaar.

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

De Vlaamse regering heeft voor de periode 2020-2024, een meerjarenbegroting vooropgesteld waarbij voor de ondersteuning van personen met een handicap volgende budgetten worden voorzien:

Jaar	Bijkomende middelen	Bijkomend recurrent
2020	€ 40.000.000	€ 40.000.000
2021	€ 30.000.000	€ 70.000.000
2022	€ 40.000.000	€ 110.000.000
2023	€ 60.000.000	€ 170.000.000

2024	€ 100.000.000	€ 270.000.000
Totaal	€ 270.000.000	-

Ter gelegenheid van de begrotingsbesprekingen voor het jaar 2021 werd het bovenstaand schema aangepast als volgt:

Jaar	Bijkomende middelen	Bijkomend recurrent
2020	€ 40.000.000	€ 40.000.000
2021	€ 230.000.000	€ 270.000.000
2022	€ 0	€ 270.000.000
2023	€ 0	€ 270.000.000
2024	€ 0	€ 270.000.000
Totaal	€ 270.000.000	-

De toevoeging van de kredieten in de begroting van het VAPH verloopt evenwel nog steeds gefaseerd. Zo werd in 2021 de begroting van het VAPH verhoogd met 45 miljoen euro en de begroting van 2022 met 60 miljoen. In afwachting van een verdere aangroei van de werkingstoelage aan het VAPH in de jaren 2023 en 2024 kunnen er evenwel in functie van de noodzaak bijkomende middelen opgevraagd worden uit het provisioneel krediet voor het relanceplan Vlaamse Veerkracht. Dit gebeurt op basis van een monitoring van de begrotingsuitvoering.

Vanuit de beschikbare middelen voor het uitbreidingsbeleid 2022-2024 wordt een voorafname van € 18.000.000 euro gedaan voor o.m. de hulpmiddelen, de bijstandsorganisaties en de inkanteling van de IPO's en MPIGO's..

De resterende middelen worden verdeeld over minderjarigen en meerderjarigen volgens de verhouding 15% voor de minderjarigen en 85% voor de meerderjarigen.

Het advies van de Inspectie van Financiën werd verleend op 22 maart 2022.

Het begrotingsakkoord werd aangevraagd op 25 maart 2022.

B. ESR-TOETS

Zie punt A, budgettaire impact.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Het ontwerpbesluit heeft geen effect op de personeelsformatie noch op het personeelsbudget.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Het voorliggend ontwerpbesluit heeft geen weerslag op de lokale besturen.

4. VERDER TRAJECT

Er wordt geen advies gevraagd van de Raad van State met toepassing van artikel 3, §1, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

Het is dringend noodzakelijk dat duidelijkheid wordt geboden aan voorzieningen en personen met een handicap over de verdeling van de uitbreidingsmiddelen voor de jaren 2022 tot en met 2024. De verdeling van de middelen biedt personen met een handicap perspectief om hun ondersteuning uit te bouwen.

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar definitieve goedkeuring te geven aan het bijgaande ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering over de verdeling van de middelen van het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap voor niet rechtstreeks toegankelijke zorg en ondersteuning voor de jaren 2022 tot en met 2024;
- 2° de Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding te gelasten over het voormelde besluit van de Vlaamse Regering over de verdeling van de middelen van het Vlaams Agentschap voor personen met een handicap voor niet rechtstreeks toegankelijke zorg en ondersteuning voor de jaren 2022 tot en met 2024 in extenso te laten publiceren in het Belgisch Staatsblad.

De Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding,

Wouter BEKE